

जन्म-मृत्यू नोंदणी संदर्भात ० ते ९ वयोगटातील मुलांना
जन्म-मृत्यू नोंद प्रमाणपत्र देण्यासाठी "बाल हक्क
आठवडा" साजरा करणे / समिती स्थापन करणे.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जनसंभारण विभाग,

शासन परिपत्रक क्रमांक : संकीर्ण २००३/प्रक्र ३९११/पंरा-३/२१,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक : ३० ऑक्टोबर, २००३.

शासन निर्णय :- ग्राम विकास व जनसंभारण विभाग क्रमांक : संकीर्ण २००१/प्रक्र ११९२/२१/दिनांक १२ डिसेंबर, २००१.

परिपत्रक :-

जन्म-मृत्यू नोंदणी अधिनियम १९६१ व त्याअंतर्गत महाराष्ट्र शासनाने तयार केलेले महाराष्ट्र जन्म-मृत्यू नोंदणी नियम १९७६ अंतर्गत व सुधारित नियम २००३ मधील वैधानिक तरतूदीनुसार राज्यात जन्म मृत्यू नोंदणीचे काम केले जाते. परंतु अधिनियमानुसार जन्म व मृत्यूची नोंदणी बंधनकारक आहे. तथापि अशा नोंदणीचे प्रत्यक्ष प्रमाणपत्र सर्वोत्तम दिले जाते, असे होत नाही. राज्यामध्ये जन्म मृत्यू नोंदणीचे काम १०० टक्के होत नसल्याचे काही ठिकाणी दिसून आले आहे.

याबाबत निर्देशक, जनगणना, भारत सरकार, गृह मंत्रालय, महाराष्ट्र यांनी याबाबत शासनास असे कळविले आहे की, जन्म मृत्यू नोंदणी अधिनियम १९६१ च्या वैधानिक तरतूदीनुसार जन्म मृत्यू नोंदणीची प्रमाणपत्रे देणे बंधनकारक असून, त्यासाठी राज्यातील जन्म मृत्यूची नोंद करणारे प्राधिकारी तसेच सर्व जिल्हापरिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना राज्यातील ० ते ९ वयोगटातील सर्व मुलांना आता जेथे रहात असतील, त्या ठिकाणानुसार व त्यांच्या नावाची तेथे नोंद असेल त्यानुसार जन्म मृत्यू प्रमाणपत्र देण्यासाठी दिनांक १४ ते २० नोव्हेंबर हा कालावधी "बाल हक्क आठवडा" म्हणून साजरा करण्याबाबत आदेशित करावे व त्यासाठी खालील पध्दतीचा अवलंब करण्यात यावा.

१) ० ते ९ वयोगटातील मुलांची त्यांच्या जन्म ठिकाणाच्या तपशीलासह यादी तयार करणे,

२) महाराष्ट्रात जन्मलेल्यांच्या बाबत व जन्म नोंदणी नोंदवहीत असतील, अशा मुलांची जन्म नोंद प्रमाणपत्रे तयार करणे.

३) अशी तयार केलेली प्रमाणपत्रे त्या मुलांच्या कुटुंबांना किंवा मुलांना प्रत्यक्षात देणे.

वरील पध्दतीनुसार दिनांक १४ ते २० नोव्हेंबर या कालावधीत निरनिराळे विभाग आणि स्वयंसेवी संस्था यांचेमार्फत घोषरी जाऊन, असे प्रमाणपत्र देण्याची कार्यवाही करावी. या कार्याचा आढावा घेण्यासाठी खालील सदस्यांनी समिती स्थापन करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

अध्यक्ष	-	मा.प्रधान सचिव (ग्राम विकास)
सह अध्यक्ष	-	मुख्य कार्यकारी अधिकारी
सदस्य	-	जिल्हा आरोग्य अधिकारी
सदस्य सचिव	-	उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, पंचायत.

वरील समितीच्या बैठका मुख्य कार्यकारी अधिका-यांनी वरमहा आयोजित करून जिल्ह्यातील जन्म-मृत्यू नोंदणीबाबतचा सविस्तर अहवाल वरमहा मा.अध्यक्षांना सादर करावा.

केंद्रशासनाच्या वरील आदेशासंदर्भात सर्व जिल्हाधिकारी तसेच सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद यांना कळविण्यात येते की, परिपत्रकात वर नमूद केलेल्या पध्दतीनुसार जिल्हावार समित्यांकटून दिनांक १४ ते २० नोव्हेंबर या कालावधीत ० ते ९ वयोगटातील मुलांना जन्म मृत्यू नोंदणी प्रमाणपत्र देण्याबाबत कार्यवाही करून "बाल हल्फ आठवडा" साजरा करण्याबाबत कार्यवाही करावी व त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(एस.एस.हुसेन)

प्रधान सचिव, ग्राम विकास विभाग

प्रति,
श्री/श्रीमती
जिल्हाधिकारी,

श्री/श्रीमती
मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
जिल्हापरिषद सर्व.